

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

Hirdetés

Negyedéves hirdetésnek
egyszeri hirdetésnek
háromszori 4 kr. több
szórni vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnek ár-
leszámlás.
Egyes szám ára
15 kr.

Megjelen

minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt. fél évre 3 frt.,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a cze-
g-telekczai 3. számú Kalka-
házban.

22. szám.

Második évfolyam. 1863.

Május 31.

Pályázati eredmény

a kistemplomépítés ügyében.

A debreczeni h. h. Egyháztanács gazdasági szak-
bizottmányának mult hó 14-kén tartott ülésében, 46
j. k. szám alatt határozott, amint következik:

A kistemplomépítés ügyében beküldött pályá-
művek megbírálására választott albizottság jegyző-
könyve, s az annak alapjául szolgáló bírálati vélemény,
a beküldött pályaművekkel összehasonlított és
megvizsgáltatott; minnek eredménye az lett, hogy a
teljhatalommal felruházott gazd. szakbizottmány
nagyobb részben helyeslő az albizottmány nézetét,
megállapodott abban

1. miszerint a beküldött hat. terv között, egyet
sem talál olyat, amely szerint a kistemplom czélbavett
építése elrendelhető volna. Mert a beküldött tervek
egyrésze, azon eszmének, hogy a templomnak az
örök isten imádsághoz méltó, a debreczeni egyház
tekintélyéhez illő, nagyszerű, és építészeti műbesszel
kell, századokon keresztül megmaradandó épületnek
bír lenni. — nem felelt meg; más része vagy a fő,
vagy a mellékszerkezet hiányos volta, vagy a költség-
vetések elfogadhatatlansága miatt nem alkalmas arra,
hogy az Egyház, akarmelyik szerint is az építést
megkezdhesse.

2. Abban, hogy ámbár a beküldött tervek közül
egy sem találtatott olyannak, mely teljesen elfogad-
ható volna, mindazáltal az Egyház, tekintélyéhez
híven, a pályázati hirdetményben kitett jutalmakat,
az alább következő módosítás szerint, a 3 legjobb
tervet készítettnék ki fogja osztani.

Nem találtatott jutalomra érdemesnek a $\frac{1}{99}$
számmal jegyzett terv, mert habár igaz is, hogy ezen
terv, a pályázati hirdetmények annyiban megfelel,
hogy a templomot a toronyalul színeltezt, azt a pi-
acszára kiliozza, s hogy az e terv szerint újonnan épít-
endő templom nem kerülne többé, a mellékelt költség-
vetés szerint 120,000 frtmal. — mindazáltal mivel e
terv, magát azon alapeszmét, mely a gazd. szakbi-
zottmány $\frac{1}{100}$ sz. alatti végzéseiben le van fektetve;
jelesen, hogy a debreczeni Egyház, a mai kor építé-
szeti nagyszerűségét fogva, szívet és lelket megra-
gadó, oly templomot kíván emeltetni, melyhez, mint
századokon keresztül fennmaradandó szép épülethez,
mágnak a megmaradandó toronynak is idomittania
kell. — tökéletesen feladta, és pedig elanyirja fel-
adta, hogy egyszeri rátekintés e tervre mindenkit
meggyőzhet arról, hogy az nemcsak ezen Egyház tek-
intélyéhez nem illő, hanem egyszersmind tartósság
és biztonság tekintetéből a czéltól eltérő, s így, mint
foszkerkezetében hiányos, elvetendő, már csak azért is,
mivel az új templomot famennyezetre készíti. — A
famennyezet, oly nagyszerű épületnél, mint a czélba
vett újonnan építendő kistemplom, sem biztos, sem
tartós; nem biztos, mert a könnyen lemlítható meny-
nyezeti vakolat éleveszélyvel fenyegeti az Isten
imádsására egybegyűlt híveket, — nem tartós, mert
átalában a famennyezet, természeténél fogva a szű
örlo erejének és az emésztő idő hatalmának leginkább
ki van téve: — azonfelül tervező, a tervezett meny-
nyezetre nézve a 7 öl hosszú gerendákat, egy, felül alkal-
mazott mestergereidára akasztja, e mestergereidát
pedig egy vaskapocs által a gerinczgerendára füg-
geszti; már pedig kétségtelenül behonyított dolog,
hogy amint a gerinczgerendára, vagy a benne rejlő
gyöngöcsög, vagy az emésztő idő miatt enged, hajlik
a mestergereidára is, ami az egész mennyezet utánzálla-
sát, s nem ritkán teljes leszakadását vonja maga után.

Nem találtatott jutalomra érdemesnek a $\frac{1}{100}$ sz.
alatti, „Multa, jóvőre tekintés, ha magas lért nyári
törökszel” jelgijű terv sem, mert torony nem szép, s
a templom, foszkerkezetében feltehető hibás. A boltívek
ugyanis oly laposak, hogy azok a terv szerint semmi
módon meg nem állhatnak, s dacára minden vaska-
pocsnak le kell szakadniuk, amalítkább, mert ezen
nyugsznak a vízirányos mennyezet vasgerendái is.

Diszelen a templom piaci oldalához ragasztott két
flegória is, melyek efelett még a széchenyiutczai tor-
nyolatot is megkeskenyítik. Diszelenek a templom
egyölynre kiugró támaszoszlopai is, melyek nem
mások, mint örökös szemétfészkek. — A templom
falát toldott-földöt alapzatra építi, az ócska torony
falát nagymérvű kivágásokkal gyengíti tervező; p. o.
a főbejárás, s azzal kapcsolatban levő köröcszatu
kerekek ablak számára 1° 5' 6" széles 5° 3' 9" magas
nyílás, efelett ismét egy kerek ablak számára 2° át-
mérojú nyílás, a torony nyugoti oldalán ismét két
egymásfeletti nyílás, melyek közül az alsó 1° 4' szé-
les 2° 4' 3" magas, a felső pedig 2° 2' széles 6° 6"
magas; a 43 $\frac{1}{2}$ öles torony ócska alsó részét mégin-
kább gyengíti azzal, hogy déli falába egy öl átmérojú
lépcsőházat vág. — Belrendezése czélszerűtlen; álló
hely van elég, de ülőhely minél kevesebb, a karzat
csak 10' széles, a háttal nélküli alacsony szöszék előtt
20 öl, megette 6 öl hosszú üres tér, miacusticai szem-
pontból nem ajánlható. — Költségvetése is hiányos,
mert ülőhelyekért, bokakövekért, csatornákért, az
 $\frac{1}{100}$ sz. alatti terv költségvetéséhez képest, mintegy
14,678 frtot a számitásból kifelede.

Nem tartatik jutalomra érdemesnek a $\frac{1}{100}$ eln.
sz. alatti „Erős várunk nekünk az isten” jelgijű terv,
mert az épület külalakja, az építészeti törvényeitől
eltérve, hatást keresőleg, tulterhelt díszítmenyekkel
van elhalmozva. — Oldalhomlokzata s a templom
hátsó oldala nem felel meg a főhomlokzatnak, sőt a
templom két oldala egymástól elütő szerkezettel bír.
— A tető szerkezete nem nyújt kellő biztosítékot. —
Az ócska torony nagy nyílásokat vág, melyek az épü-
letet felette gyengítvén, akint véli erősítendőnek, hogy
a homlokzathoz, egész szélességben 1' 6" vastag fa-
lat ragaszt. — Belső szerkezete tévesztett; az egész épü-
let zeg-zug, a szöszék melletti karzat alatt ülök, a
karzatot tartó kőfalak miatt a hitszónokot nem lát-
hatják. — Költségvetése tökéletlen, mert szerinte a
templommal, a komvénymunka anyaggal 109,923 frtot,
a toronyalul — minden részletes megemlítés nélkül
csak 7950 frtot tesz. Kőfaragómi s anyag, bokakö-
vek, minden kölépso, melyek már a templom körüli
emelt tér feljáromál összesen legalább is 150' hosszu-
ságot tesznek, — 1000 frt. Asztalosmunka magán
az épületen, a belső szerelményeken kívül 850 frt.
Ácsmunka anyaggal, t. i. a tetőzet szerkezete, ennek
deszkával befedése, a karzat gerendázata, a 4 lépcső-
ház, 3 előcsarnok, a karzatok mennyezeti, ajtófelek,
végre az ócskaféle lebontási költsége 3800 frt. La-
katos és öntött vasunka és anyag, melyből ki kell
kerülni az ajtók, ablakok vasalásának, minden erősítő
csavaros és kulcos vasnak, továbbá az Urasztala és
korlátjának, ugyintzen a 4 feljárócsigalépcsőnek,
melyek mind öntöttvasból vannak tervezve, 3430 frt.
— Vegre hibázott tervező abban is, hogy sem hosszát-
menzitet, sem tetőalprajzot nem küldött. Mind-
ezeknél fogva, bár a terv szép rajzolású ügyességre
mutat, nem jutalmazható.

A többi 3 terv jutalomra méltónak találtatott.
Jelesen az $\frac{1}{100}$ eln. sz. alatti „Isten áld meg a magyart”
jelgijű. Mert bár belrendezése nem protestanszerű,
bár a torony homlokzata, a templom előfalával nem
színel is, s emellett az épület 2° és 2' kelleténel
hosszabb, mindazáltal egész kül és belszerkezete fel-
tünőleg szép, a góptépeszeti modor, a lehető legeg-
yszerűbb alakban, de azért magasatosan van benne
alkalmazva.

Jutalomra méltónak találtatott a $\frac{1}{100}$ eln. szám
alatti, „Hit, remény és szeretet bölcsője” jelgijű,
mert ha belrendezése tévesztett, költségvetése hiá-
nyos is, de az épület mind kül mind belszerkezete
nagyon esinos, sőt kálalakja, — ha a hátulso oldal-
hoz ragasztott kis filke, mint anélkül is felesleges,
elmarad, a földszinti ablakok, hogy boltívek, a felet-
te álló ablakok oldalaitál által nem nyomassanak, más
beosztást nyerne, — csaknem egészen elfogadható.

Jutalomra méltónak találtatott az $\frac{1}{100}$ eln. sz.
alatti terv, melynek jelgijű „Egyszerű és érthető,”
mert haszinte az épület külszerkezete nem díszes is,
s a torony tetejére aránytalanul kismérvű fedelet ké-

szt, de belszerkezete felette czélszerű, mely nemcsak
szilárd, hanem egyszersmind díszes kiállításánál fogva
minden tekintetben kielégítő. — Költségvetése, ki-
véve egykét esetleges tévesztést, minden tekintetben
elfogadható, tervezett anyagai jók és czélszerűek.

Ami már e jutalomra méltónak talált tervek
minkint díjazását illeti, a gazd. szakbizottmány az al-
bizottmány ide vonatkozó nézetét helyesli és elfogadja,
mert az előadottak után meg van győződve, hogy a
jutalomra méltónak itelt tervek közt egy sincs oly
tökéletes, hogy aszerint, mint, mind bel mind külszer-
kezetéről az Egyház igényeinek megfelelő szerint, a
templomot építeni lehetne. Mindenkit tervek megvan-
nak kisebbnagyobb mérvű hiányai és kiányválóí;
épen azért sem el nem fogadhatók, sem oly messze
nem állnak egymástól, hogy a kitüntetésben és a ju-
talomsztásban, az az arány, amely van a 800 frt és
a 300 frt mint legnagyobb és legkisebb kitűzött ju-
talom közt, megközelíthető volna. Végre is helyettök,
belölök, vagy nélkülok, egy új terv készítése szükse-
geltetik, melynek elkészítésére egy, utasítással ellá-
tandó szakértő lenne felfogadandó, annál fogva a gazd.
bizottmány azon rézetben van, hogy ily körülmények
közé, a díjazó egyház tekintélyének akkor lesz elég
téve, ha azon gyakorlati jutalmazás foganatosittatik,
mely szerint a 3 rendbeli jutalomdíj, mely egyutt
1600 frtot tesz, 3 egyenlő részletekben, 533 frt 33
krjával osztatik ki a fenebb kifelet 3 terv készítői
közé. — Megállapodott a gazd. bizottmány abban is

3. Hogy ha a nt. egyházi közgyűlés változatl-
anul ragaszkodik azon határozatához, miszerint a to-
rony, mely sok tekintetben mind az újonnan építendő
templomot, mind a művész szabályozta, megmaradjon,
az esetben a beérkezett pályázati tervek közül, a
 $\frac{1}{99}$ sz. alatti terv, mint amely külszerkezetében ke-
vés igazítvánlót kíván, s építészeti műbesszel bír,
és az $\frac{1}{100}$ sz. alatti, mely belrendezésében szilárd és
czélszerű, összetételéből nyerhető, ügyes szakértő
dolgozata után oly terv, amely új kálalakra, mint
belső szerkezetre nézve, az Egyház igényeit kellően ki-
elégítne.

4. Hogy a jutalommal illetendő tervek az Egy-
háznak sajátjaivá váljanak, a jutalommal nem illet-
tek pedig, tulajdonosaiknak visszaadassanak Ugyan-
azért mind a jutalommal illetettek, mind a jutalom-
mal nem illetettek hírlap útján felszólítandók, hogy
amazok, a jutalom felvétele, emezek terveik kézhöz
vevése felett intézkedhessenek.

5. Ha a nt. s. t. egyházi közgyűlés, a jutalom-
díjak kiosztását a fentebbi módosítás szerint elfogadni
méltoztatik: az esetben a jutalomra itelt három ter-
vezőnek, kik terveiket következő jelige alatt küldöt-
ték be: „Isten áld meg a magyart.” „Hit, rem-
mény és szeretet bölcsője.” „Egyszerű és
érthető.” jeligés levelek, a tervezők nevei meg-
tudhatása tekintetéből felbontatnak, s hogy így ré-
szökre a jutalom, 533 frt 33 krban, egyházi pénztár-
nok ur által kiizetendő legyen; a többi jeligés levél,
a szerző neve megtudása nélkül elégetendő.

6. Az albizottmány azon nézetét, miszerint a
toronyt lebontatni, s mind a templomot, mind a to-
nyot egyutt javálva újonnan építtetni, elvileg osztván,
az egyházi közgyűlésre pártolólág felterjeszti, mert
ellenmondhatatlannul igaz az, hogy elegendő anyagi
erő létezése esetében, az egyutt építhető templom és
torony, alapjában és összetartásában szilárd leend.
— Ajánlja a torony lebontását s a templommal egyutt
leendő építést azon körülmény éstapasztalat, misze-
rint minden toldott-földöt épületnél, szakadások s
repedések szoktak előfordulni, s így valószínű, hogy
az új templom fala, azon helyeken, hol a torony falá-
val összekötöttetésbe jön, s talán lehet, hogy ennek
következtében más helyeken is, repedéseknek, sza-
kadásoknak lesz kitéve, s maga a megmaradandó, de
a templomhoz idomittandó torony. — mivel átalakítás
esetében, környezetét fel kell tölteni, az ajtónyílások
megnyerhetése végett, a falakat még a boltívek
felül is ki kell vágni; sőt lehet, hogy emiatt a bolt
íveit is egészen le kell bontani, — annyira meggyen-
gíttetik, hogy a torony, a rearakandó új teher elvi-

selésére alig nyújtandó elegendő biztosságot. — De ajánlja maga az építkezési hely s ennek nyomán az építendő templom szöveg kinézésének megnyerhetése is. Ha ugyanis a megmaradandó torony, mely most mindkét oldalról szabályozza a templom külterjedelmét, mint meghatározott középpont, elbontatik s ezen szabályozó pont, vagyis a torony odább vitetik: sokkal szebb s díszesebb alakot nyer, mind maga a kistemplom telke, melynek mintegy a középpontjából látszik kinőni, a mai kor ízlésének megfelelő szép templom, mind maga a középpontra helyezett torony és templom; annyival inkább, mert remélhető, hogy míg most a tervező művész keze és szabadröptű lelke, a tervek készítésénél, a torony megmaradása miatt megkötöttet, — ha a központra helyezett, és két oldalról mindenesetre jelenleg szorító torony odább vitetik, nem akadályoztatván a tervező művészi ész és lélek, sokkal szebb, izlettesebb, építészeti műízléssel kidolgozott tervet nyerhet az Egyház.

7. Ha a nt. egyházi közgyűlés, a torony elbontását is el mellőztetik határozni, az esetben a pályázati hirdetmény azon feltételének is, hogy a templom és hozzá idomított torony építkezési költsége 120,000 forintban határozott meg, módosulnia kell. — Mert, habár a templommal együtt építendő torony, valószínűleg nem sokkal emészt is fel több költséget, mint amennyibe a templom és a torony hozzá idomított kerülménye: mindazáltal a pályázati tervkéből az tetszik ki, hogy a mai kor ízlésének megfelelő, s építészeti műbesszel bíró új templom és torony, legalább 170—180,000 frba kerülend.

Mikint kívánja a nt. egyházi közgyűlés az újonnan és együtt építendő templom építését eszközölni, újabb pályázati eredmény útján-e? vagy, mint ez sok testületnél, közelebb a magyar akadémiánál is történt, úgy, hogy e tekintetben valamely jeles értelmű építészettel lép alkura? az a nt. egyházi közgyűlés elhatározásától függ ugyan; azonban a gazd. szakbizottmány, azon nézetét kívánja e tekintetben kinyilatkoztatni, hogy sokkal célszerűbb volna, ha a nt. egyházi közgyűlés a költségek, mindamellett is a tapasztalat szerint kelte eredményre nem vezetett pályázati hirdetmény helyett, akár egy nem pályázott, de mindenesetre szakértő és ismert tehetségű építész, akár a pályázók közül a $\frac{1}{10}$ és $\frac{1}{100}$ szám alatti terv készítőit együtt, vagy pedig külön felszólítaná, hogy mielőbb újabb tervet állítsanak elő; ajánlja ezen javaslatot különösen azon körülmény, hogy így az egyház, vagy annak teljhatalommal kiküldendő bizottmánya, tolytonosan érintkezvén a tervezővel, nemcsak az általános kellekakat határozhatná meg, az újonnan építendő templom, vagy torony és templommal, hanem egyszerűsége mellett lehetővé válna a költségek meghatározására, kölcsönös megállapodás volna szerethető, s a folytatn, ugy a szakértő által netalan elkövetett hibás felfogás, mint a bizottmány által elfeledett gondolatok, nézetek és vélemények, kölcsönös eszmecsere és felvilágosítás útján kipótolható, helyrehozható, s elvégre is oly terv lenne nyerhető, mely az egyház igényeinek megfelelő.

8. Ha a nt. egyházi közgyűlés, a templom és torony újonnan és együtt építését elrendeli, mivel az építkezési költség körülbelül 170—180,000 frba kerülne, amennyi pénzereje pedig az Egyháznak nincs; ahhoz pedig, hogy a jelenlegi nyomozott pénzügyi viszonyok között, a kívánt összeg, adakozás útján a közelebbi években előteremthető legyen, alig van kilátás, — ez esetben a gazd. szakbizottmány, az albizottmány azon nézetét, miszerint a templom és torony újonnan építésére szükséges pénz, törlesztési kölcsönpénz felvétele mellett eszközöltesse, elvileg pártolja, s azt a nt. egyh. közgyűlésre, mivel a bizottmány hatáskörén kívül jár: pártolással felterjeszti. — Ajánlja a törlesztési kölcsönpénz felvétele eszméjét elvi tekintetből azon körülmény, hogy ha a törlesztési kölcsön folytán, a szükséges pénzerő megszerzetik, a templomépítés sok évre nem terjed. — Ajánlja az, hogy ha a törlesztési kölcsönre nézve, a visszafizetési határidő több évre határozatik: a törlesztéssel együttjáró évi részletes fizetés igen kevéssel többre, mint a rendszeres évi kamat, és mégis a visszafizetésre kitűzött időben, mind a tőkétől, mind a kamattól, nagy terheltesse nélkül megszabadul az egyház. — Ajánlja az, hogy a törlesztési évi részletes fizetése által, az utódok is részt vesznek a teher letisztásában, és nem egyedül ezen korogyaire fog a teher nehezülni.

Ha a nt. egyházi közgyűlés ezen, a gazdasági szakbizottmány által eszmében pártolt törlesztési kölcsönt elvileg elfogadja; az esetben egy küldöttéssé lenne megbízandó, mely a törlesztési kölcsöntöke mennyiségéről, a törlesztés miként leendő eszközéséről s visszafizetéséről, s mily alapokra leendő felkéréséről javaslatot volna adandó, mely küldöttéssé egyszerűsége a kölcsönt adni hajlandó bankházzal is összeköttesse: be tehetné magát, s az ügyet minden

oldalról felfogva és kimerítve terjesztené elő, hogy a nt. egyházi közgyűlés az ügy érdeme felett véglegesen határozhatna.

9. Mivel a bíráló azon eredménye, miszerint a beérkezett tervek közül egy sem találtatott alkalmazható, okvetlenül azt idézte elő, hogy a torony és templom újonnan építése esetében, vagy egészen új tervet, vagy a II-ik és V-ik szám alatti tervek összeállításából kell egyet előállítani, ami pedig nem kevés időt igényel, nehogy amiatt, mert ez ügy minden tekintetben megfontolást igényel, természeténél fogva hirtelen el nem dönthetők, a templom építéséhez adakozással járó buzgó hitrokonok között balmagyarzatokra, félreértésekre, vagy ami még rosszabb, gyanúsításokra adjon okot, célszerűbbnek látná a gazd. szakbizottmány, ha a hívek, háziként elhordozandó céduidák által, vagy hírlap és falragaszok útján értesítetnének arról, hogy a templom építésére oly terv, mely az egyház tekintélyének, igényeinek megfelelő, egy sem érkezett, s emiatt a már munkába vett újabb terv létrehozása szükségeltetett, mely mielőtt készen leendő, — mire ugyan nem kevés idő kívánatik, — az építés azonnal és haladéknél megkezdetik.

A debreczeni h. h. Egyháztanács, f. hó 1-jén tartott közgyűlésében, a gazd. szakbizottmány itt közölt határozatát, — egyedül a S. sz. a. foglalt költségesen kivételével, — mindenképpen megerősítette, s elrendelte, hogy a pályadíj, a 3 aránylag legjobb pályamű készítőinek: n. m. Siebreich Károly József, vaspályai építész és mérnök urak Klagenfurtban, (jellegje: „Isten áld meg a magyart“). — Vassil Alajos építész urak Pesten, (jellegje: „Hit, remény és szeretet bölcsője“), — és Vecsey Imre építész urak Debreczenben, (jellegje: „Egyszerű és érthető“.) 3 egyenlő részletben kiadassék; — elhatározta továbbá, hogy S. k. a. n. i. c. k. y. A. n. t. a. l. u. r. új terv készítésére felszólítottassék. — A gazd. szakbizottmány kölcsönöszerzési eszméjét nem osztja a k. gy. mert 1. Az egyháznak azon vagyonai, melyek biztosítékul szolgálhatnak, meghatározott célokra levén fordítandók, semmi oly jövedelmet nem hoznak, amely törlesztési alapul szolgálhatna, emellett alig remélhető ily törlesztési töké eszközése. — Mert a k. gy. sokkal többet remél az egyház buzgó hívei adománykészkészletétől, a városi Elöljáróság századokon át gyakorolt és sola nem lankadó kegyességétől legfőképp pedig az örök Isten mindenható kegyelmétől, mely megengedte, hogy a prot. Egyház mindig a buzgó szíj önkényes adományozása, s nem kényszerített adózás vagy uszoris kölcsön útján állította elő templomait, iskoláit, s teljes hittel és bizalommal reméli, hogy Isten e protestans Egyházat ez alkalommal is megsegíti szent törekvésében.

A tiszántúli h. h. egyházkerület

közgyűléséből.

(Vége.)

50. Az egyetemes tanügyi bizottmány gyűlésére 1859-ben választott képviselők, az alapszabályok értelmében lemondván, — végeztetik, hogy 4 rendszeres és 4 póttag választása felett, az augusztusi gyűlésre javaslatok adassanak be, addig az eddigi tagok megbízása meg nem szűn.

51. Fot. Superintendus ur felkérte, hogy a lessi, adóhátrány miatt lefoglalt parochiális földek felszabadítása iránt, felsőbb helyen közbenjárni sziveskedjék.

52. A nagybányai e. m. kivatára, méltányolván a k. gy. ez e. megyének a foiskola fedelezése ügyében kitüntetett buzgóságát, az ezen e. m. által e célra újabban gyűjtött 86 ft feleslegnek, az e. m. gyámintézete javára fordítását, kész szívet jóváhagyja.

53. A margitai bíró s még 3 egyháztag, K. K. lelkes ellen intézett folyamodványa, formahiány miatt nem tárgyalhatatlan, az illető e. megyéhez áttétetik.

54. A f. szabolcsi egyházmegye által kiküldött lelkesi és tanítói fizetéslevelek, — levéltárba tétetni rendeltetnek.

55. Ugyanez történik a beküldött, értesreai fizetéslevelekkel.

56. Főisk. ig. tr. Tóth Ferenc azon betérjesztése, mely szerint Cserney Árpád 2-od éves joghallgató, a Szarka-Sulyok alapítvány élvezésében, az 186 $\frac{1}{2}$ -dik isk. évre is meghagyatott, — tudomásul vetetik.

57. Az erdőgyaraki leányegyházbeli behivatalnokok díjazásának ügye, — kellő felszereltetés végett, a nagyszalontai esperességre visszaküldetni rendeltetik.

58. A beregi e. m. f. évi március 2-kán Beregszászban tartott gyűlésből, 35-dik szám alatt betérjesztett jegyzőkönyvi kivonatban, azon kérelemmel folyamodik közgyűlésünkhöz, hogy miután az ideiglenes szabadsággal haza bocsátott katonák elhaza tiltott viszonyra lépnek, miáltal a legboldogultabb frigy, a házassági szent életet gúny tárgyává teszik, az erkölteselenséget rossz példájuk által terjesztik, a családi legszentebb kötelességeket gyakran szetszabgatják, — ezen közlönyön tovább terjedésének meggátálása tekintetéből, méltóztatnék hatályos befolyásával, az illető kormányokat oda birmi, hogy az ily tiltott viszonyban élő szabadságos katonák vagy parancsoztlanság, be, vagy amennyire lehet, számukra, a házassági engedély kieszközése, minél könnyebbé tetessék.

Végzés. Noha a bepanaszolt közbotrány meggátálása tekintetéből 1858-dik évi áprilisi közgyűlésünk 79-dik szám alatti végzésében adott már utasítást a lelkeseknek, mire most újlag figyelmüket: mindazáltal több-több és gyakoribb botrányok esetek fordulván elő azóta is e tekintetben, szükségesnek látja emellett, a beregi e. m. indítványához képest, tiszteletteljesen felkérni a nagyméltóságú helytartó-tanácsot aziránt, hogy e hovatovább terjedő botrány meggátálására, célszerű intézkedéseket tenni, különösen pedig abban módot találni méltóztatnék, hogy a szabadságos katonákra nézve, a házassodhatásnak kieszközése, minél könnyebbé tetessék. Mely ezen végzés értelmében, felsőbb helyre terjesztendő folyamodvány iránt, fot. superintendus ur felkérteik.

59. Az 1859-dik évi októberi egyházközségi gyűlés 28-dik szám alatti végzésében, egy Telegdi Kovács László ügyvéd ur által indítványozott, s foiskolánkban felállítandó gazdasági intézetet illető tervjavaslat készítésére kinevezett küldöttéssé, beadott jelentésében oda nyilatkozik, hogy miután a magyar királyi helytartótanács akörül teszen előkészületeket hogy Debreczen határában, a közelebbi két év lefolyása alatt, egy országos gazdasági tanintézetet állíttson fel, a foiskola kebelében felállítandó gazdasági iskola terének elkészítését, mindaddig halasztandónak látja, míg amaz emellett tanintézet éltetve lépven, miküldési irányáról és céljáról szükséges tudomást nem nyújtand, és csak akkor s ahol-épest lenne szerkesztendő a foiskolában egy oly gazdasági tanintézet, melynek az egyház, és tanítói pályára készülő, s kisebb gazdagságot bírtokló növendékek, kellő emellett és gyakorlati gazdasági ismereteket szerzhessenek.

Végzés. Helyeslő tudomásul vetetik.

60. Olvasottatik a magyar-ittéli egyházi előjáróság folyamodványa, melyben, ama 42 osztályi fr. melynek a debreczeni reformált foiskola részére, évenkénti teljesítése kívánatik, a foiskolai hivatal által, az egyháznak tanácsa által soda el nem vállaltának állítván, az egyháznak annak fizetése alól felmentése kérik, s a helyett évenként adandó összegül tíz-tíz ft ajánljatik.

Végzés. Tárgyalás végett a foiskolai gazdasági választmányhoz tetetik át a fenebbi határozat értelmében.

61. A gyomai egyházban, az eddigi egy rendszeres segédlelkészi állomás helyett, újonnan rendszeresített, egyelő jövedelemmel ellátott, kettős pápi állomáshoz kötött fizetésűk újonnan szerkesztett levele, megerősítés végett betérjesztetvén.

Végzés. Minthogy az újabb megállapítás szerint, az egyik-egyik lelkesi állomáshoz kötött fizetés is, csak alig észrevehetőleg kisebb, a régibb lelkesi fizetésnél, a két állomás fizetése pedig együtt, tetemesen haladja a régibb rendszeres segédlelkészi állomások fizetésének összegét, az újabb megállapítás szerinti fizetés, megerősítetik, s a beküldött fizetéslevél, az egyház, levéltárba betetetni rendeltetik.

62. Több okányi egyháztag, lelkeszők elleni folyamodványa, formahiány miatt nem tárgyalatik.

63. Néh. M. J. esperes özvegye, férjének a szatmári e. m. ellen támasztott követelésűgét felebbezvé, az e. megyei elutasító végzés, a katedrálékra vonatkozó pont kivételével, helybehagyatik.

64. A katonakötelezettség alól szabadulni kívánók részére szükséges családivek kiállításának díja, az e. k. minden egyházzára nézve 2 fban megállapítatik.

65. A darvasi egyház, mely — mint hogy behivatalnokainak földbirtoka, tagosításkor némi növekedést nyert, — a régi fizetéslevélről némi részben eltérni akart, kötelezőssé teljesítésére utasítatik.

66. Az atyai egyház, mely a behivatalnokai részére, még 1820-ban megállapított tüzifamennyiséget felénnyire leszállítani akarta, a régi összeg kiszolgáltatására utasítatik.

67. A homorogi behivatalnokok fizetése szabályozásának ügyében, a szalontai e. m. határozata megerősítetik, az elődöntés alá felebbezett részéről pedig az e. m. bővebb vizsgálata utasítatik.

68. A kőtegyáni új fizetéslevelek megerősítetnek.

69. Főisk. segédtanár N. K. ur, tetemesen szaporodott teendői miatt, nagyobb fizetés megállapításáért folyamodván, a főisk. gazd. szakbizottmány, véleményadásra szolgáltattak fel.

70. T. F. panasz folytán, a f. szabolcsi esperesnek irányában eljárása helyeseltetik.

Polgárisítás.

A csodák és ellentétek tartományához, hol feleket hatnyak és fehér hollók laknak, hol négyblak állatoknak madárszerűk s halpikkelytel borított testök van, hol az emlősök kétszer szülik magzataikat,

